

Brouns: "We mogen ons Vlaamse Piétrain varkenras niet laten uitsterven"

Deze week bezocht Vlaams minister van Landbouw Jo Brouns (cd&v) de Vlaamse Piétrain Fokkerij (VPF). Ondanks de vele innovatie zit de Vlaamse varkensfokkerijsector met grote uitdagingen. Zo zijn zowel de varkensfokkers als het oerbelgische varkensras Piétrain stillaan een bedreigde soort geworden. "Deze informatie is nieuw voor mij, ik kende dit onvoldoende", aldus Brouns. "Nu begrijp ik dat we moeten vermijden dat dit ras zou uitsterven."

🕒 17 JANUARI 2024 – LAATST BIJGEWERKT OM 17 JANUARI 2024 22:27

Jozefien Verstraete

Lees meer over:

varken

veehouderij

Het grootste deel van het Belgisch varkensvlees dat je vandaag kan kopen, heeft zijn oorsprong in het dorpje Piétrain, in de Waals-Brabantse gemeente Geldenaken. "Het Piétrainras werd al in de jaren '30 van de vorige eeuw voor het eerst gefokt en wordt sindsdien geroemd voor zijn karkaskwaliteit en onnavolgbare sterke punten op het vlak van voederefficiëntie en slacht- en uitsnijrendement", vertelt Neel Gorssen, ondervoorzitter van VPF.

Evolutie varkens

Na de oorlog lag de focus in fokkerij vooral op veel productie omdat er veel vlees moest zijn voor een lage prijs. "Het Piétrainras paste perfect in dit plaatje, want met weinig voeder bekom je toch veel mager en gezond vlees bij het varken", gaat zoon Wim Gorssen, doctoraatsstudent varkensgenetica aan de KU Leuven, verder. "Maar de wereld van de varkenshouderij is ondertussen veranderd." Volgens Gorssen werd deze verandering aangestuwd door drie drijvende krachten. "Doordat dierenwelzijn een issue geworden is en er ondertussen op grotere schaal geproduceerd wordt, vragen de varkenshouders nu dieren die een gemakkelijk gedrag hebben, maar ook een robuuste gezondheid hebben", aldus Gorssen. "Ten derde is er ook de klimaatimpact die ook de komende jaren een uitdaging zal blijven."

VPF heeft ingezet op innovatie om mee te zijn met de markt. "We werken al even rond die thema's. Zo loopt er bijvoorbeeld een onderzoek dat leidt tot biggen met minder genetische gebreken en meer vitaliteit. Ook varkens genetisch selecteren naar een lagere stikstofexcretie moet mogelijk zijn in de toekomst", luidt het.

"Wat het Piétrainvarken van andere varkens onderscheidt, is de karkaskwaliteit, vleespercentage en conformatie in de ham, carré en schouder", aldus VPF-medewerker Jorgen Depuydt tijdens het bezoek van Brouns. "Vergelijk het met het Belgisch witblauw bij het rundvee. Dit levert onze vleesindustrie een visitekaartje op waarmee we in heel de wereld kunnen komen. Net zoals de

Waalse en Vlaamse varkensfokkers openen spermaruil: “Extra bloedlijnen voor Belgische kudde”

15 DECEMBER 2023

Uitdagingen

Toch zijn er ook uitdagingen die VPF minder in de hand heeft en tijdens het bezoek onder de aandacht van de minister brengt. Zo is er enerzijds de uitdaging om jonge varkensfokkers te vinden om zo kennis van de fokkerij en de populatie van het Vlaams ras hoog te houden. “We hebben momenteel nog 19 actieve varkensfokkers, het is bijzonder moeilijk om de jonge generatie mee in het verhaal te krijgen. Zeker ook door de regelgeving die op maat gemaakt is van grote reguliere bedrijven. De neerwaartse trend is zorgwekkend. Als we kijken naar de trend in de populatiegrootte en het aantal dieren dat we nog over hebben, kunnen we de Piétrain stillaan beschouwen als een bedreigd ras”, vertelt Gorssen aan Brouns. “Als we hier niet snel iets aan doen, zullen we dit Belgische varkensras verliezen en zal onze varkenshouderij importafhankelijk worden wat betreft varkengenetica.”

Daarnaast is er ook nog een probleem met de manier waarop slachthuizen sinds kort de varkenskarkassen meten en waarderen. “Sinds 2011 heeft men vanuit het ministerie van Landbouw de verplichting laten varen om varkens te waarderen via een typegetal. In dit typegetal zaten kenmerken zoals hambreedte, lende Breedte en hamdiepte. Daar waar het Vlaamse ras net zo in uitblinkt”, legt Depuydt uit. “Ondertussen wordt er via het AutoFom-systeem gewaardeerd. Dat toestel blinkt vooral uit in een correcte meting van het vleespercentage. Daarin moeten de Vlaamse Piétrains niet in onderdoen, maar het is maar één van hun kwaliteiten waarmee ze zich onderscheiden van de buitenlandse. Maar doordat de AutoFom niet geschikt is voor het meten van type en conformatie, worden de Vlaamse vleesvarkens smaller en langer met minder diepe hammen. Ons visitekaartje en imago komt hierdoor stillaan op de helling te staan. Met het loslaten van het typegetal en het gebruik van AutoFom wordt de rode loper uitgerold voor buitenlandse eindbeer genetica.”

Dit is een schoolvoorbeeld van hoe de uitdagingen als een sneeuwbal groter kunnen worden. Want AutoFom is er gekomen doordat de oude meetwaardetoestellen, die het typegetal meten, verouderd waren. Er werd weinig tot geen onderzoek meer gedaan om de toestellen performanter te maken zodat die wel nog de typische “Belgische” conformantie kunnen meten. “De kennis over het fokken en toestellen om karkaswaarde te maken is stillaan met pensioen aan het gaan”, illustreert Depuydt. “Moest er meer interesse zijn en terug meer onderzoek naar toestellen komen die zowel vleespercentage als typecijfer performant kunnen meten, zou dit een enorme stimulans betekenen voor de Vlaamse fokkers. Die zijn al met zo weinig.”

“**Met VPF trachten wij dit wereldras, een levend monument zoveel mogelijk concurrentieel en uniek te houden. Dit vooral ten opzichte van de buitenlandse vaak multinationale concurrenten**

Vlaams Piétrain Fokkerij (VPF)

Nieuwe informatie

Voor minister Brouns was veel van deze informatie nieuw, maar hij laat weten dat de boodschap is aangekomen. “Ik kende dit onvoldoende. Ik begrijp nu dat we moeten vermijden dat dit ras zou uitsterven”, laat hij achteraf weten. “De overheid, de bedrijfswereld en de kennisinstellingen moeten samen kijken hoe en wat we kunnen doen om de sector te versterken, naast alles wat sowieso in de komende periode nodig is voor wie boert in een dichtbevolkte regio als Vlaanderen of Nederland. Elke veehouder wordt vandaag geconfronteerd met de emissieproblematiek, maar het gehele plaatje moet blijven kloppen, daar ligt de grote uitdaging.”

“Als we daarin iets kunnen betekenen met wetenschap en innovatie, zowel op stalniveau als op dierniveau, dan moeten we deze ontwikkelingen alle kansen geven. We zitten in de lead in Europa als het op innovatie aankomt. Het zal zaak zijn die middelen ook naar de landbouw te krijgen zodat we de toekomst van de sector kunnen voorbereiden”, aldus Brouns die de innovatie van de landbouwsector hoog in het vaandel draagt.

Uitgelicht

"Minder jongvee en beter management kan bijdrage leveren aan stikstofreductie"

interview

Fokkerijen kunnen een rol spelen in de reductie van de ammoniakuitstoot en dus ook van de stikstofdepositie. “Melkveehouders kunnen minder jongvee aanhouden en fokken op produ...

22 MAART 2023

Lees meer

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35
1000 Brussel
Belgium

Contact

T • 0473 59 41 39
M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>
screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>
screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

© 2024 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra